

DISCURS MEDALLES DE LA CIUTAT

DIVENDRES 3 DE NOVEMBRE DE 2017 / 20.30 HORES / AUDITORI MUNICIPAL

MEDALLA D'OR: NOSTRA SENYORA DE LA CONSOLACIÓ, ELS XIII

MEDALLA DE PLATA: COPE VILA-REAL

Directora de Nostra Senyora de la Consolació, mare Maria Teresa Menéndez; president de l'Agrupació Coral Els XIII, Valentín Nostrot, director de COPE Vila-real, Josep Lázaro; regidor de Cultura, Eduardo Pérez; vicari episcopal de Pastoral de la diòcesi de Sogorb-Castelló, mossèn Javier Aparici; vicepresident de la Mesa de les Corts, Alejandro Font de Mora; autoritats; honors i distincions de la ciutat; alcalde Manuel Vilanova, representants d'entitats i associacions locals; veïns i veïnes de Vila-real.

Molt bona nit a tots.

Una societat és el resultat de la suma de tots els seus individus, de la història i les accions dels nostres avantpassats, de les decisions que van prendre en un moment de la seua vida i que han acabat confluint en el Vila-real que som hui. Quan de vegades em pregunten per què hem apostat per les marques de Vila-real com a ciutat de la salut i de l'esport, educadora, de la innovació i el coneixement, mire arrere i veig amb molt d'orgull que no hem inventat res de nou. La Vila-real preocupada per no quedar-se mai

estancada i per innovar, per generar i difondre coneixement, per cuidar-se i cuidar els altres, per formar-se al llarg de tota la vida, ha existit sempre. El de hui és un homenatge a tres exemples que ho avalen: tres entitats que, amb la seua iniciativa i constància, han fet gran la nostra ciutat.

Les nostres marques Ciutat de la Salut i de l'Esport, Ciutat de Congressos, Ciutat Educadora i Ciutat de la Ciència i la Innovació no és més que una aposta estratègica i ordenada del nostre ADN. Del que ens ha fet grans i volem tornar a impulsar.

La Congregació de la Consolació, que va arribar fa 150 anys al nostre poble per a cuidar dels nostres malalts, per a educar-nos i incorporar la dona a un àmbit al qual, fins al moment, tenia molt difícil accés. L'Agrupació Coral Els XIII, embrió d'una tradició musical i teatral de la qual Vila-real se sent particularment orgullosa. COPE Vila-real, una emissora pionera a la província, que ens ha donat veu i ens ha mantingut informats en alguns dels moments més complicats i negres de la història recent.

Salut, educació, igualtat, solidaritat, cultura, coneixement i esperit democràtic. Tots eixos valors són els que hui hem reunit damunt d'aquest escenari. Un orgull per a nosaltres poder retre-vos este senzill homenatge.

Un reconeixement que no només és de justícia sinó, sobretot, necessari per a seguir fent gran el nostre poble. Perquè totes les societats necessiten els seus referents i les institucions públiques tenim l'obligació de posar-los en

valor. De premiar l'esforç d'aquells que, amb les seues accions i el seu exemple, constitueixen l'espill on ens agrada veure'ns a tots reflectits. Per aprendre, per a seguir-los, per a reconèixer la nostra identitat.

Afortunadament, a Vila-real som una societat rica en referents socials, empresarials i culturals. Comptem amb fills i filles predilectes i adoptius—Jordi Garcia Candau, Rafael Beltrán, Héctor y Manolo Colonques, José Gómez Mata, Fernando Roig o mossèn Guillermo Sanchis—, amb entitats centenàries, esportistes dels que ens sentim plenament orgullosos, escriptors, artistes, músics, també polítics... Persones i entitats que han contribuït de manera especial a ser el que hui som, moltes vegades sense ser conscients de l'empremta que han deixat en les nostres vides. Són exemples a seguir, que ens ajuden a millorar, a seguir lluitant pels nostres somnis. És la nostra obligació moral posar-los en el lloc de la història que mereixen.

Per això ens hem dotat d'instruments, honors i distincions de la ciutat com les medalles que hui lliurem. Elements que ens ajuden a recompensar l'esforç, a posar en valor les contribucions especials a la nostra societat. A marcar, en definitiva, el camí pel qual volem seguir avançant en el futur.

Hui guardonem tres vertaders exemples clau en la nostra història contemporània. La Consolació, Els XIII i COPE Vila-real.

Formeu part, des de sempre, la nostra història. Des de hui, entreu a formar part de l'elenc d'honors i distincions de la ciutat, juntament amb noms fonamentals de l'esdevenir de Vila-real com Angelina Abad, Llorens Poy, José Soriano, Joventut Antoniana, Batiste Carceller o el cardenal Vicente Enrique Tarancón, tots ells medalles i fills de la ciutat, entre tants altres que han fet gran Vila-real.

Tres entitat revolucionàries, en el bon sentit de la paraula. De les que no s'han conformat amb somniar un món millor, han treballat per aconseguir-lo. Fidels als seus valors. Han complert a la perfecció aquella súplica que ens feia el papa Francisco quan ens deia: "Les pido que sean revolucionarios, que se rebel·len contra la cultura de la lo provisional". Quina fantàstica frase i tan adequada per als nostres protagonistes de hui.

ELS XIII

El primer dels nostres revolucionaris als qui vull adreçar-me.

Han passat 102 anys des d'aquell 15 de febrer de 1915 en què Els XIII començava a caminar. Miguel Llop, Pascual Catalá, Manuel Fenollosa, Pascual Andreu, Vicente Monfort, Pascual Vicent, Eliseo Girona, Pascual Balaguer, José Gil, Pascual Rius, Bautista Ortells i Pascual Sempere, els 13 músics que donen nom a la centenària entitat, decidien agrupar-se per a donar-nos algunes de les satisfaccions més grans que hem tingut mai en l'àmbit de la música i el teatre a la nostra ciutat.

Naixia així Els XIII, una agrupació a la que, sense cap tipus de dubte, devem bona part de la inquietud cultural que sempre ha caracteritzat Vila-real. El dinamisme teatral, la pedrera d'actors i actrius o, sense anar més lluny, l'escenari d'aquest auditori en el que hui ens trobem. Una infraestructura cultural que se suma a l'antiga finca de La Figuera, la vostra seu oficial.

Però les dotacions culturals, tot i ser importantíssimes, són contenidors que només adquireixen significat si les persones amb talent les omplim de contingut. Amb Els XIII aquest contingut ha estat garantit durant més d'un segle i ho estarà per molts anys més, sempre amb una sensibilitat especial cap al teatre valencià més tradicional, el sainet i els clàssics de la nostra terra. Però també capaç de reinventar-se, com a bon referent del nostre Vila-real més innovador, amb espectacles reconeguts arreu del territori com el Final del Cisma d'Occident, de la mà de l'enyorat Manuel Villarreal. Un altre vila-realenc a qui devem molt i de qui no ens podem oblidar.

Si fem memòria, segur que tots tenim records lligats a Els XIII, més llunyans o més recents. Potser aquesta setmana molts de vostès han recordat com acudien al teatre de la Figuera a veure la representació tradicional de la vespra de Tots Sants, Don Juan Tenorio. Altres recordaran els dies de sarsuela, els personatges de la Tona, la festa de Santa Cecília, que celebrarem en uns dies... Un segle dóna per a moltes històries i Els XIII, estic segur, encara no ens les ha contat totes.

Però, tot i ser important, l'aportació d'Els XIII al Vila-real que hui coneixem va molt més enllà dels cartells que hem vist representats a l'escenari de la Figuera. Heu sigut i sou, també, pedrera i escola per a músics, actors, actrius i escriptors que han tingut, gràcies a vosaltres, la possibilitat de representar i vore representades les seues obres en un escenari tan pròxim i en la nostra pròpia llengua. Llengua que tenim l'obligació de mimar, recolçar i estimar com a part de la nostra identitat.

No només heu posat a l'abast de tots una ampla oferta musical i teatral, sinó que Els XIII heu contribuït a enriquir considerablement el nostre patrimoni cultural i heu convertit Vila-real en un referent en l'àmbit del teatre, marcant el pas de noves formacions i companyies, amateurs i professionals, que hui fan de la nostra ciutat una de les més dinàmiques de l'escena provincial, autonòmica i estatal.

Ocupeu, per tant, un lloc de privilegi en les pàgines de la nostra història. Un lloc que vos fa ver mereixedors de la Medalla de Plata de la Ciutat en 1989 i que hui revalideu amb la Medalla d'Or amb motiu del vostre centenari. Perquè complir un segle de trajectòria i que esta siga, a més, tan fructífera com la vostra, no és gens fàcil. Demostra constància, dedicació i un arrelament a la ciutat que no podria entendre's sense l'estima al vostre poble que vos ha guiat sempre. No podem menys que retornar-vos aquesta estima amb la màxima distinció que la ciutat pot concedir-vos.

I és que no sou d'or per tenir 100 anys. Sou d'or perquè manteniu viva l'espenta dels vostres fundadors i perquè contribuïu al projecte col·lectiu de la Vila-real del present i del futur. Compartint amb el poble la vostra cas, el teatre, i implicant-vos en les nostres tradicions i senyes d'identitat i també en el nostre futur.

En nom propi i de tota la Corporació Municipal, gràcies i enhorabona a tots i cadascun de vosaltres, Valentín Nostrort com a president actual, juntes directives i socis d'ara i de sempre. El vostre triomf és el nostre orgull.

CONSOLACIÓ

Si la dels XIII ha sigut una contribució històrica a l'esperit cultural de la nostra ciutat, la de la Consolació és cabdal per entendre la vocació solidària i educadora que caracteritza la nostra ciutat. Des que les primeres germanes de la Consolació, enviades per santa Maria Rosa Molas, van arribar a Vila-real en 1867, la presència de la congregació entre els vila-realencs ha anat creixent i fent-se cada vegada més forta.

Seria impossible entendre Vila-real, entendre el meu barri, el Crist de l'Hospital, sense la Consolació.

Primer, en l'àmbit sanitari, atenent els malalts de l'antic hospital; després en l'educació, facilitant la formació de xiquetes en una època en què no era fàcil per a la dona accedir a les aules; finalment, en l'àrea social, amb

importants projectes socials i solidaris, a través d'entitats com Delwende o el Moviment Consolación por el Mundo.

I sempre, en l'àmbit espiritual. El de l'ànima, el de la búsqueda de Déu. De manera callada i tenaç, professant la màxima de la mare fundadora quan deia: *“La humildad es un tesoro escondido”*. Quina frase més preciosa i com es repeteix en els valors de tants i tants sants que ha tingut la nostra història.

En la canonització de santa Maria Rosa Molas, el Papa Joan Pau II va dir: *“La seua vida, transcorreguda fent el bé, es tradueix en un missatge de consolació i d'esperança”*. Això han sigut les germanes de la Consolació per a Vila-real des que van arribar al nostre poble, reclamades per l'alcalde de l'època, Francisco Verdià, per atendre l'hospital en 1867. Una comunitat on recolzar-nos quan ens ha fet falta.

Ara que tenim un magnífic hospital i mitjans, tecnologia, més recursos, ompli d'emoció pensar la valentia d'aquelles dones entregades als altres, guiades per l'amor a Déu i als seus germans.

De la rellevància i arrelament de la Consolació per al Vila-real de hui, són reflex les dades de la congregació. D'aquelles primeres quatre germanes que van respondre a la crida de la ciutat, hui tenim un col·legi amb prop de 800 alumnes i professors, i més de 100 vila-realenques formen part de la congregació. No només això: tenim a Vila-real l'enorme honor de comptar

amb una veïna del poble, la mare Emilia Sebastià, al front de la comunitat. Hui no ha pogut estar aquí, acompanyant-nos, però estic segur que sabran traslladar-li la nostra estima i orgull per la tasca que està fent la Consolació arreu del món.

La mare Leticia Monzonís, de 1930 a 1951; la mare Amelia Rubert, de 1969 a 1981; i la mare Emilia Sebastià, des de 2005, són les tres mares generals de Vila-real que ha tingut la Consolació.

Quantes xiquetes i xiquets hauran passat durant estos anys per les vostres aules! Quantes lliçons apreses, quantes generacions formades! Sense dubte, si Vila-real és hui la societat educada i educadora que som és també gràcies a vosaltres. M'agrada anomenar el lloc on esteu el Barri del Coneixement: UNED, BUC, el Convent, han anat conformant aquest projecte que, de ben segur, ha estat alimentat per la vostra energia.

Teniu, doncs, una part important de responsabilitat en la creació i consolidació de la nostra marca de Vila-real com a Ciutat Educadora. Però la vostra forta presència en l'àmbit de la formació no ens pot fer oblidar el paper que heu jugat en un altre dels eixos de ciutat: la salut, fent-vos càrrec de l'assistència hospitalària des de la vostra arribada a la ciutat fins al 1956.

Durant aquest segle i mig de presència, la implicació i integració de la Consolació en la vida social i cultural de la ciutat ha sigut continua. Des dels moviments socials, l'antic Patronat, el Club de Temps Lliure, l'ONG,

l'associació de mares i pares o una agrupació d'antics alumnes que és, sense dubte, de les més actives de Vila-real. Són habituals les representacions, les trobades, les activitats solidàries...

Tot això, a més, ho heu fet des de la dedicació als altres i adaptant constantment la congregació a les necessitats i els canvis dels temps. Canvis que, en 150 anys, no han sigut pocs. Què hi ha de més innovador que això? La innovació, de fet, no és més que la capacitat d'una societat o un individu de donar respostes noves als nous reptes que se'ns plantegen. La Consolació de Vila-real no només ho ha fet sinó que ha estat sempre al costat dels vila-realencs i vila-realenques per a ajudar-nos també a fer front a estos reptes, a les adversitats i també acompanyar-nos en les alegries.

No vull oblidar tampoc l'apartat espiritual, tan necessari en els temps que corren i tan important en el nostre projecte col·lectiu a Vila-real. Les germanes de Nostra Senyora de la Consolació sou, sobretot, una congregació religiosa, amb presència en quatre continents, amb una vocació eminentment solidària, atenent les necessitats i donant resposta a les carències d'este món. Sempre des de la humilitat i seguint l'obra de bondat que santa Maria Rosa Molas ens va deixar en llegat.

I en totes les tasques no volia oblidar-me d'una especial. Heu sigut cuidadores del nostre Crist de l'Hospital, tan estimat i important per a nosaltres.

La ciutat de Vila-real vos retorna hui un poquet de la vostra dedicació al poble, atorgant-vos la màxima distinció de la ciutat, la Medalla d'Or. Enhorabona, mare María Teresa Menéndez en nom de tots els qui hui formeu la comunitat de la Consolació a Vila-real. I a tots els qui ja no estan entre nosaltres i han sigut part indispensable d'aquest projecte.

COPE VILA-REAL

Més jove, però igualment fonamental per a l'esdevenir del Vila-real de hui ha estat COPE Vila-real. Recollint la tradició radiofònica de la ciutat, encara incipient, un grup de vila-realencs emprenedors capitanejats per Joan Soler va obtenir el permís del bisbe Josep Pont i Gol per a començar les emissions de Ràdio Popular. Començava així, en 1967, una aventura extraordinària, mig segle d'ones radiofòniques, reivindicacions, històries, entreteniment i informació. La història viva de Vila-real durant els últims 50 anys retransmesa en directe.

Aquesta gesta, perquè, en els temps que corren, és una vertadera proesa mantenir un mitjà de comunicació durant 50 anys emetent i informant dia a dia, no hauria estat possible sense l'equip humà que conforma la gran família de COPE Vila-real al llarg de la seua història. Vull mencionar expressament els seus directors, Joan Soler, Pilar Gregorio i Josep Lázaro, però també els periodistes, tècnics, comercials, administratius... La veu actual de la ràdio a la nostra ciutat, Raúl Puchol, el mestre Xavier Manzanet, locutors dels inicis com Manolo Molina o Encarna Nebot. Personal tècnic

com Rafa Soler o Carmen Beltrán. Són molts els noms que han fet gran esta Ràdio Popular, COPE, obrint un camí que ha convertit Vila-real en un dels municipis del nostre voltant amb un dels sistemes de mitjans més sòlids.

És important, i podem sentir-nos ben orgullosos a Vila-real, comptar amb mitjans de comunicació. Perquè sense mitjans lliures, plurals, sense diversitat de punts de vista, les democràcies i les societats són més fràgils. En ells resideixen dos principis fonamentals sobre els que s'assenten les democràcies modernes i l'Estat de Dret: la llibertat d'expressió i el dret a la informació.

Esta transcendència es fa encara més palesa en els moments en que estos principis perillen. I a COPE Vila-real saben bé què significa batallar cada dia per garantir el dret de la població a estar informada, en les circumstàncies més difícils i posant fins i tot en risc la integritat personal. Gràcies als treballadors de Ràdio Popular, Vila-real ha estat testimoni d'excepció de moments clau de la història recent. Conegut per tots és el cas de l'intent de colp d'Estat del 23F. Quan totes les emissores de la Comunitat Valenciana havien tancat, amb els soldats entrant a la ràdio per a obligar a tallar l'emissió, COPE Vila-real va seguir informant. Un exemple de la valentia i de les profundes conviccions democràtiques d'un grup de professionals que són, per a tots nosaltres, motiu d'orgull. Però són molts més els moments en què COPE Castelló ens ha acompanyat al llarg de la nostra història. Sempre al peu de la notícia, implicada amb la societat local amb l'organització d'esdeveniments de tot tipus, donant veu a les nostres

entitats, els clubs, els veïns... Des de la proximitat i el rigor. Són moltes les històries que s'amaguen darrere d'aquests 50 anys de ràdio, però moltes més les que, estic segur, ens esperen d'ara endavant.

En l'era la post-veritat, quan, des de l'anonimat i la comoditat d'un ordinador o un mòbil, qualsevol se sent en possessió de la veritat absoluta i empoderats per a difondre-la a través de les xarxes socials, convé recordar el paper del periodisme i els mitjans de comunicació per a garantir una informació veraç, contrastada i plural. COPE Vila-real ho va fer en els moments més difícils i ho segueix fent cada dia, a pesar de les adversitats i les dificultats per les que travessa un àmbit, el de la comunicació social, que, tanmateix, segueix sent pilar fonamental de la democràcia. Este és el repte al que s'enfronta el sector: més i millor periodisme per a contrarestar el soroll i la desinformació que, tot i que sone a paradoxa, pot acabar provocant la sobreinformació de les xarxes socials.

Important serà que siguem capaços de diferenciar la informació de la opinió, doncs hui el que abunda és l'opinió.

Per tot això, pel paper importantíssim que la COPE ha tingut en l'esdevenir de Vila-real, l'Ajuntament li atorga amb tota justícia la Medalla de la Plata de la Ciutat. Un reconeixement merescut a la trajectòria d'una emissora, d'uns professionals, gràcies als quals hui som més oberts, més innovadors i més conscients del valor social de la informació.

COMIAT

Història de la ciutat. Educació. Salut. Cultura. Solidaritat. Innovació. Tradició i sentiments religiosos. Valors cristians. Les tres medalles que hui lliurem representen d'alguna manera el que Vila-real és i vol ser: una ciutat que honra el passat i defensa la seua gent; educadora i innovadora; que creu en els valors de l'esport i de la salut; dinàmica i oberta. Una ciutat que avança gràcies a la gent que la forma.

Enhorabona a les tres entitats premiades i, sobretot, gràcies per la vostra aportació i el vostre compromís, per la generositat que heu demostrat al llarg del temps. Sou l'espill on ens agrada mirar-nos.

“El éxito no proviene del reconocimiento ajeno. Es el resultado de lo que sembraste con amor”. Paulo Coelho.

Gràcies a tots per la vostra presència, tota la nostra gratitud als guardonats per acompanyar-nos en aquest acte tan significat per a la ciutat i també gràcies al personal de l'Auditori.

Gràcies per la seua atenció i bona nit.